

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta lesnická a dřevařská
Katedra zpracování dřeva a biomateriálů

Paletový nábytek jako trend 21. století

Bakalářská práce

Autor: Hana Meruňková

Vedoucí práce: Ing. Miroslav Gašparík, PhD.

2019

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hana Meruňková

Podnikání ve dřevozpracujícím a nábytkářském průmyslu

Název práce

Paletový nábytek jako trend 21.století

Název anglicky

Pallets furniture as trend of 21.century

Cíle práce

Cílem práce je analýza současného stavu nábytku z recyklovaných dřevěných výrobků se zaměřením na paletový nábytek a objasnění důvodů, proč se z paletového nábytku stal takový trend.

Metodika

1. Teoretická analýza současného stavu z pohledu využívání nábytku z recyklovaných dřevěných výrobků s důrazem na paletový nábytek.
2. Zpracování historie palet/europalet a jejich využití pro výrobu paletového nábytku.
3. Porovnání klasického dřevěného nábytku a paletového nábytku z funkčních (design, konstrukce, využití, specifika) a ekonomických hledisek.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

dřevěné palety, paletový nábytek, trend

Doporučené zdroje informací

ČSN 26 9110 Evropská dřevěná čtyřcestná prostá paleta s rozměry 800 mm x 1200 mm

GLEASON, CH. Nábytek z dřevěných palet: skvělé a jednoduché projekty pro dům i zahradu. 1. Praha: Ikar, 2016. 127 s. ISBN 978-80-249-2929-3.

REITTERMANN, A. Jednoduše ze dřeva: nábytek a předměty z nasbíraného dřeva. 1. Praha: Grada Publishing, 2016. 199 s. ISBN 978-80-271-0090-3.

SCHNEIDER, E. So wood = vše ze dřeva: nábytek a doplňky z nepotřebných dřevěných obalů. 1. Praha: Svojtka&Co, 2016. 96 s. ISBN 978-80-256-1894-3.

UFFELEN, CH. Pallets 3.0 Braun Publishing AG, 2016 304 s. ISBN 978-3-03768-211-1

VIGNAME, M. Palety : nábytek za pár minut nejen na zahradu. 1. Praha: Svojtka&Co, 2015. 95 s. ISBN 978-80-256-1692-5.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – FLD

Vedoucí práce

Ing. Miroslav Gašparík, PhD.

Garantující pracoviště

Katedra zpracování dřeva a biomateriálů

Elektronicky schváleno dne 23. 2. 2019

doc. Ing. Milan Gaff, PhD.

Vedoucí ústavu

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2019

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.

Děkan

V Praze dne 10. 04. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Paletový nábytek jako trend 21. století vypracovala samostatně pod vedením Ing. Miroslava Gašparíka, Ph.D. a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č.111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne

.....

Podpis autora

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala každému, kdo mi poskytl radu, pomoc a podporu při psaní této práce. V první řadě velice děkuji mému vedoucímu práce panu Ing. Miroslavu Gašparíkovi, Ph.D. za jeho cenné a odborné připomínky k práci. Poděkování také patří mé rodině a přátelům, kteří mě podporovali nejen během studia.

Paletový nábytek jako trend 21. století

Abstrakt

Téma mé bakalářské práce se zabývá paletovým nábytkem. V první části mé bakalářské práce stručně představuji historii nábytku od pravěku po současnost. V dalších částech je poté rozebírán vliv recyklace na trend paletového nábytku a nábytku z upcyklovaných dřevních materiálů. V závěru se nachází porovnání paletového nábytku s masivním nábytkem a nábytkem z laminované dřevotřískové desky.

Klíčová slova: dřevěné palety, paletový nábytek, trend

Pallets furniture as trend of 21. century

Abstract

The topic of my bachelor thesis deals with pallet furniture. In the first part of my thesis I focus on the history of furniture, ranging from prehistoric era to present day. In other parts of the thesis, the influence of recyculation on trend of pallet furniture and recycled wooden-based furniture is analyzed. In the end there is a comparison between pallet furniture with massive furniture and laminated chipboard furniture.

Keywords: wooden pallets, pallet furniture, trend

Obsah

1. Úvod	10
2. Cíle práce	11
3. Historie nábytku	12
3.1 Starověk	12
3.2 Středověk a novověk	13
3.3 Umění 20. století	15
4. Nábytkové trendy 21. století	16
4.1 Materiály	16
4.2 Vliv třídění odpadů	16
4.2.1 Ekologická budoucnost	17
4.3 Recyklovaný či upcyklovaný nábytek	18
4.3.1 Dřevěné sudy	19
4.3.2 Tradiční nábytek v netradičním podání	20
4.3.3 Venkovní žebřík v domácnosti	21
5. Paletový nábytek	22
5.1 Palety	22
5.1.1 Palety prosté	23
5.1.2 Palety ohradové a skříňové	23
5.1.3 Palety sloupkové	24
5.2 Europalety	24
5.2.1 Klasifikace europalet	26
5.2.2 Opracování europalet před výrobou nábytku	28
5.2.3 Ošetření europalet před výrobou nábytku	28
6. Výrobky z palet v současnosti	29
6.1 Nábytek lehací	30
6.2 Nábytek sedací	31
6.3 Nábytek pracovní a jídelní	33
6.4 Úložný nábytek	34
6.5 Drobné paletové výrobky do domácnosti	35
6.6 Veřejné prostory z palet	36
6.7 Domy z palet	39
7. Porovnání nábytku z různých materiálů	40
8. Návrh kolejního pokoje z palet	41
9. Závěr	42
10. Seznam použitých zdrojů	43

Seznam obrázků

Obr. 1: Widsorské křeslo typu Bow-Back.....	14
Obr. 2: Postmodernistická lavička	15
Obr. 3: Použití dřevěných bedýnek v interiéru	19
Obr. 4: Konferenční stůl ze sudu od vína	19
Obr. 5: Použití dřevěné židle jako věšáku	20
Obr. 6: Dřevěný žebřík jako věšák v interiéru	21
Obr. 7: Dřevěný žebřík místo polic	21
Obr. 8: Jednostranná a oboustranná paleta	22
Obr. 9: Paleta ohradová	23
Obr. 10: Sloupková paleta	24
Obr. 11: Značení europalet	25
Obr. 12: Europaleta nová.....	27
Obr. 13: Europaleta třídy C.....	27
Obr. 14: Organizér na zahradnické pomůcky	29
Obr. 15: Paletová zahrádka vertikální	29
Obr. 16: Paletová zahrádka horizontální	29
Obr. 17: Postelová houpačka z palet	30
Obr. 18: Postel z palet	30
Obr. 19: Venkovní posezení restaurace ve Španělsku	31
Obr. 20: Paletová křesílka u rybářské chaty v Hrbově.....	31
Obr. 21: Rohová sedačka z palet.....	32
Obr. 22: Jídelní židle z paletového dřeva	32
Obr. 23: Kancelářský stůl z palety	33
Obr. 24: Pracovní stůl v dětském pokoji	33
Obr. 25: Jídelní stůl z palet	33
Obr. 26: Polička	34
Obr. 27: Šatna z palet	34
Obr. 28: Polička s držáky na hrnečky.....	34
Obr. 29: Stínidlo z kusu palety	35
Obr. 30: Svícen z palet	35
Obr. 31: Stánek značky Vitra z palet.....	36
Obr. 32: Prezentace nábytku značky Vitra v prostředí z palet.....	36

Obr. 33: Plot z palet u restaurace ve Španělsku	37
Obr. 34: Předzahrádka vinárny v Olomouci	37
Obr. 35: Vybavení obchodu z europalet	38
Obr. 36: Dřevěné bedýnky na uložení většiny sortimentu	38
Obr. 37: Paletový dům.....	39
Obr. 38: Postele z různých materiálů	40
Obr. 39: Pokoj na koleji vybavený paletovým nábytkem	41

Seznam tabulek

Tab. 1: Rozměry europalety dle normy	24
Tab. 2: Přípustné druhy dřevin na výrobu europalety	26
Tab. 3: Porovnání postelí z různých materiálů	40

1. Úvod

Žijeme v době konzumní společnosti, nekonečných možností a příležitostí. Jsme zahlceni množstvím výrobků, značek a trendů. V dobách minulých tomu tak ale nebylo. Lidé si vážili vybavení svých domů, pokud se jim něco rozbilo, opravili to. Pokud nábytek ztratil svou původní barvu, natřeli jej znovu. Díky tomu nábytek dokázal sloužit i po několik generací. Bohužel dnes tomu tak není.

Jak již bylo zmíněno díky konzumnosti této společnosti a neustále přichozím novým trendům, které se na nás hrnou ze všech stran (například v časopisech, knihách, televizních reklamách a na internetu) dostává plno lidí pocit méněcennosti jejich zařízení bytu. V návaznosti na to se uchylují k vyhazování zcela funkčního nábytku a nákupu nového jen kvůli tomu, že je zrovna trendy. Problém je v tom, že trendy nebude navždy. Je to otázka zase jen jedné sezóny, v maximálním případě několika let, než tento trend znovu zevšední. Co by se stalo, kdyby to takto šlo dál?

Paletový nábytek, o kterém pojednává moje bakalářská práce, se však snaží jít proti proudu této konzumnosti. Jeho filozofií je vytváření funkčního a designového nábytku z vyřazených přepravních palet, které by jinak skončili ve spalovnách či skládkách. K postupu této výroby se váže recyklace a upcyklace. Oba tyto termíny jsou v dnešním 21. století velmi diskutovanými tématy, které se promítají téměř do všech výrobních odvětví.

Ještě před pár lety v začátcích paletového nábytku, byl tento nábytek využíván spíše v exteriéru. Nyní je však využíván v mnohem větším rozměru v interiéru, a to nejenom domácnostmi, ale například i obchody, restauracemi a barů. Paletový nábytek je hodně diskutovaným termínem, musíme však také brát v potaz funkčnost a stálost tohoto nábytku.

2. Cíle práce

Cílem práce je analýza současného stavu nábytku z recyklovaných dřevěných materiálů se zaměřením na paletový nábytek a objasnění důvodů, proč se z paletového nábytku stal takový trend. Práce je založena na analýze současného stavu z pohledu využívání nábytku z recyklovatelných (upcyklovatelných) dřevěných výrobků s důrazem na paletový nábytek. Dále poté zpracování historie palet/europalet a jejich využití právě pro výrobu paletového nábytku. V poslední části práce, je zahrnuto porovnání klasického dřevěného nábytku a paletového nábytku z funkčních (design, konstrukce, využití, specifika) a ekonomických hledisek.

3. Historie nábytku

Cílevědomá tvorba nábytku se dle archeologických nálezů přibližně datuje do doby před deseti tisíci lety. Už v té době člověk ve svých příbytcích tvořil stoly a židle, jež byly sice jen pouhou vyvýšeninou podlahy, ale již plnili svůj účel. Také docházelo k vymezování míst pro odpočinek, které si pravěcí lidé vystylali suchými travinami, chvojími nebo kožešinami. Všechny materiály, které se v této době používaly byly snadno dostupné, jako např. dřevo, hlína, jíl, přírodní vlákna, kůže, traviny a kameny (Dlabal, 2000).

3.1 Starověk

Období starověku zahajuje Egyptské užité umění. Toto umění sloužilo hlavně náboženství a vládnoucí třídě, v jejímž čele stál panovník. Specializovaná řemesla byla v této době u rodin dědičná a dosáhla téměř ve všech orientálních despociích vzácné dokonalosti. Tato dokonalost byla založena na souladu účelu, technické preciznosti a krásy tvaru. Egyptští truhláři vynalezli všechny základní formy nábytku (sedačky, stoličky, židle, křesla, stoly, postele, skříně i skříňky). K výrobě tohoto nábytku se používali obyčejné, ale i vzácné dřeviny, dýhy a překližky. Nejvzácnější vyrobené kusy nábytku, jenž byly určené pro šlechtu, zdobila itarzie či email (Mráz, 2002). Během svých prací řemeslníci již používali rybinové spoje a dále také rohový spoj neboli ozub, tedy spojení pomocí čepů a drážek (Dlabal, 2000).

Po Egyptském umění přichází na řadu umění starověké Mezopotámie. Základní informace o umění, tvarech a vzhledu nábytku tohoto období jsou nám však známi pouze z dochovaných reliéfů, hliněných tabulek a pečetí. Je to hlavně kvůli tomu, že nejvíce měšť se nacházelo v oblasti řek. Přesněji na březích Eufrat a Tigrid. Dochované zmínky hovoří o křeslech vytvářených čepováním, jejichž součástí byly i područky z ohýbaného dřeva. Křesla panovníků na sobě nesla symboly moci, jenž znázorňovaly sílu a osud panovníka. Náročné rezbářské práce zdobily také lehací a stolový nábytek. Skvostný nábytek byl ovšem stále jen výsadou vrchní třídy. Chudí obyvatelé města se museli tísnit v malých domech z nepálených cihel na cihlových lůžkách pokrytých pouze rohožemi (Dlabal, 2000).

Dalším obdobím středověku bylo umění Řecka. Bohužel dřevo, které zde bylo základním materiálem, byl nedostatek. Snad právě proto si jej však řemeslníci této doby dokázali vážit. Znali vlastnosti jednotlivých dřevin a uměli je zdárně využívat ve prospěch svého díla. Konečná úprava povrchu dřevěných výrobků se prováděla pomocí pemzy, kterou

moře omývající tuto zemi poskytovalo v hojném množství. Z této doby máme i první zmínky o soustružení, díky kterému se stalo opracování nohou sedacího, ale i lehacího nábytku jednodušší (Dlabal, 2000).

Posledním starověkým národem byl národ Římanů. Ti využívali daleko bohatších forem. Třeba u římského sedacího nábytku najdeme tedy celou řadu různých typů, respektive způsobů konstrukce, např. stolice s rovnými příčkami a luby. Nohy těchto stolic byly často tvarovány jako nohy zvířat, na jejichž konci byly detailně vyobrazeny zvířecí tlapy. Také u stolů můžeme najít hned několik forem zpracování. Stoly však v době starověku nebyly používány k tolika funkcím, jako je tomu dnes. A to i z důvodu, že se jedlo v leže. Místo stolů byly tedy využívány pouze přístavné stolky, které měli výšku zhruba našich dnešních konferenčních stolků (Wöhrlin, 2003).

3.2 Středověk a novověk

Středověké umělecké řemeslo začíná s počátkem románském slohu. Truhláři této doby při výrobě nábytku používali poměrně prastaré techniky výroby, jako byly například tektonicky členěná křesla a židle (Mráz, 2002). K ukládání šatstva sloužili truhlice, jež byly většinou dlabány z jednoho kusu dřeva a svým tvarem napodobovaly dům se sedlovou střechou. Tento typ truhel přetrval ve formě lidového nábytku na Slovensku až do 20. století. Klasické skříně, jak je známe dnes byly v té době pouze v kostelech. Sloužili na uložení liturgických rouch a měly tvar úzkých čtyřhranných věží. Jejich vrchní část však byla stejně jako na truhlách tvořena do tvaru sedlové střechy (Wöhrlin, 2003).

Pozdější gotická výroba nábytku se specializovala na výrobu skříní, skříněk, truhel, stolců, lavic, postelí s nebesy nebo bez nich. Nákladnější a honosnější kusy byly zdobeny dřevořezbou. Ve Francii v Poitiers jsou dodnes zachovány chórové gotické lavice ze 13. století (Mráz, 2002). Vybavení domů splňovalo v gotice již i reprezentativní účel. Tomu odpovídal nejenom nábytek, ale také preciznost provedení stěn, stropů, schodišť a oken (Wöhrlin, 2003).

Po gotice přichází na řadu renesanční umění, které mělo sklony navracet se zpět k antice. Jako výzdoba nábytku sloužila intarzie, zlacený štuk, nebo i tlačaná či zlacená kůže. V hojně míře se na nábytek i malovalo. Dokonce i přední malíři této doby využívali místo plátna například dřevěné truhly, které si často na zakázku nechávali zhotovit svatebčané, jako

svatební dar novomanželům. Během renesančního období v Norimberku vznikají také typické dvoudílné kredence, které se v tomto období vyvážely do zbytku Evropy (Mráz, 2008).

Nadcházející barokní nábytek se nesl v různých částech Evropy rozdílně. Ve Francii, bylo barokní umění občas až přehnaně zdobné. Což můžeme dobře vidět například na sekretářích či knihovnách, které v této době vznikali z ebenového dřeva. Na rozdíl od Francie vládlo v Anglii méně zdobné baroko. Styl tohoto méně zdobného baroka můžeme vidět třeba na Windsorském křesle, které se vyrábí dodnes (Obr. 1).

Obr. 1: Windsorské křeslo typu Bow-Back (Azzarito, 2010)

Pozdnímu baroku neboli rokoku vládli místo přímých linií zaoblené hrany v podobě písmene S. Bílo zlatý nábytek, který si nechal zhotovit Ludvík XV., napodobovala tehdy celá Evropa (Mráz, 2008).

V období následujícího klasicistního slohu vrcholícího v období Empíru, vznikal naopak těžký, robusný a velmi zdobný nejčastěji mahagonový nábytek, který byl zdobený např. bronzovými ozdobami (Mráz, 2008). Zhýčkané panstvo této doby však obdivovalo prostý život venkovanů. Díky tomu se na přepychových předmětech objevovaly vedle klasických bronzových ozdob i malované motivy z venkovského života jako např. srpy, hrábě a proutěné košíky (Dlabal, 2000).

3.3 Umění 20. století

Nikdy předtím nebylo v historii nábytkářské tvorby tolik nových nápadů a myšlenek jako právě v na počátku 20. století. Byla to reakce na přemíru secesní originality a dekoru, proto se u umělců již v prvních letech nového století projevila snaha a touha po úměrnosti a střízlivosti. Tvary nábytku se navracely zpět k tvarovému klidu a velmi zjednodušeným liniím. Uplatňovala se stylizovanost do geometrických tvarů, která však byla často například u sedaček na úkor pohodlnosti. Veškerý nábytek byl ovšem tvořen účelně a vycházel z logiky konstrukce. Kubismus, jenž přichází těsně před polovinou 20. století navazuje na tyto čisté tvary a geometrii, avšak snaží se o přidání třetího rozměru. Bohužel se vlivem světové války kubistický směr nedokázal rozvinout až na úroveň slohu, ovšem i na české půdě vzrostl do rozměrů evropského měřítka. Během následujícího období první republiky začali v Čechách vznikat první velké nábytkářské podniky, ve kterých pracovalo i několik set zaměstnanců. Tyto závody položili základ k modernímu pojetí průmyslového navrhování. Základem tvorby byla věcnost, účelnost, střídmost, elegance, pohodlnost a funkčnost. Následný funkcionalismus ještě posouvá hranice a snaží se, aby byl nábytek dostupný zcela pro všechny vrstvy, včetně vrstev sociálně slabších (Dlabal, 2000).

Na konci 20. století přichází na řadu postmodernismus, který se od veškerých předchozích ideálů této doby snaží odtrhnout. Přichází s rozvlněním tvarů a hledá inspiraci napříč celou historií nábytkářské tvorby. Jedná se však spíše o nábytek, jenž plní funkci estetickou a přibližuje se uměleckým objektům (Obr. 2) (Dlabal, 2000).

Obr. 2: Postmodernistická lavička (Gibraltar furniture, 2019)

4. Nábytkové trendy 21. století

Jednadvacáté století sice zatím trvá pouze několik let, avšak již nyní svědčí o neobyčejném vzrůstu kreativity napříč celým designem včetně nábytkářského odvětví. Díky vyšším příjmům má mnoho lidí zájem o zdobení svých domů stále novými moderními, dokonce i odvážnějšími kusy nábytku. Fenomenální úspěch má v této době švédská firma IKEA, která prodává moderní nábytek za extrémně nízké ceny, tudíž válkuje tradiční značky, které nejen že se musí stále zdokonalovat, ale i přizpůsobovat trendu portfolium výrobků a cenou, aby nepřišli o zákazníky, což je občas velice náročné (Fairs, 2013).

Dnes žijeme ve společnosti plné velkého množství výběru. Jsme obklopeni výrobky a pohlceni konzumností. Zboží v lepším případě rozbité avšak mnohdy pouze nevypadající dle nejnovějších trendů či co hůř jen v nesprávné barvě (tudíž neladící se zbytkem nově přetvořeného interiéru) vyhazujeme. Pořizujeme si místo něj nové, aniž bychom se snažili přemýšlet o opravení, změně barevného potahu, či přetření nehodící se barvy novým nátěrem. Místo toho rovnou volíme radikální řešení v podobě vyhození nehodícího kusu a koupí kusu nového (Bhaskaran, 2009).

4.1 Materiály

Dnešní návrháři využívají mnohem širší paletu materiálů, barev a výrobních metod než kdykoliv dříve. Potenciál plastů se i v nábytkářství stal fenoménem kvůli své lehkosti a výdrž. Díky počítačovým technologiím můžeme dnes plány na nové výrobky tvořit přímo ve speciálních programech, nebo online. Navzdory všem těmto technologickým vylepšením však postup návrhu zůstává stejným jako před tisíci lety. Nejprve je stále nutné pochopit a analyzovat zadání, následně navrhnout kreativní řešení a provést realizaci za příznivou cenu (Dorling Kindersley, 2013).

4.2 Vliv třídění odpadů

Historie produkce odpadů a s tím spjaté jejich zneškodňování je zaznamenáváno již od počátku lidstva. V té době však nebyli barevné kontejnery, jak je známe dnes, ale jednalo se pouze o jámy v zemi. Avšak i díky nim nyní archeologové mohou poznávat způsob života v minulých dobách. V období středověku se dokonce odpad vyhazoval přímo na ulici, snad i právě proto v této době byl tak velký výskyt nemocí a epidemií (Altman, 1996).

Zlom v odpadovém hospodářství vznikl až na počátku 19. století při budování centrálních vodovodů a kanalizací. Následně také postavením první spalovny, jež byla uvedena do provozu v roce 1905 v Brně a měla za úkol vyrábět z odpadu elektrickou energii (Šejvl, 2009). Na počátku 20. století byly poté technicky i organizačně doladěny odvozy odpadů z měst. Díky tomu také mají města v současnosti vyhovující hygienické podmínky a vypadají přesně tak, jak je známe (Altman, 1996).

4.2.1 Ekologická budoucnost

Hlavním motivem přítomnosti i budoucnosti, je trvale udržitelný rozvoj a ekologie. Ruku v ruce s těmito cíli je kladen důraz na kvalitu, zdraví, ale zároveň i komfortnost a estetiku. Ekodesign by měl používat hlavně ekologické materiály, u dřeva se jedná o místní suroviny, dřeva s akreditací FSC (dřevo pocházející s šetrně obhospodařovaných lesů) nebo PEFC (trvale udržitelné hospodaření v lesích spojená, se zlepšováním všech funkcí lesů ve prospěch životního prostředí člověka) (Kránerová, 2013).

Důležitým aspektem v ekologickém smíšení je trvanlivost výrobku. Trvanlivosti lze docílit pomocí užití takových materiálů a konstrukčních řešení, které jsou odolné a schopné vícenásobných oprav nebo úprav. Do 20. století totiž trvanlivost a kvalita nebyly ničím výjimečným. To se však změnilo s nástupem vlády plastů a zahlcením planety plastovým odpadem. Naše doba momentálně zápasí s tím, že pro výrobce je levnější vyrobit novou surovinu, než použít např. recyklovaný plast. Bohužel takto to bude až do okamžiku, než začne být recyklovaný plast levnější než nová surovina. Až poté se firmy do recyklace pohnou dobrovolně (Kránerová, 2013).

Cena je tedy zatím tím jediným problémem v prosazení ekologického nábytku což platí i pro dřevo. Takový jídelní stůl z velkých nábytkářských řetězců lze koupit 6x levněji než kvalitní masivní stůl od českého truhláře. Plno lidí tedy raději sáhne několikrát pro levnější variantu, než aby investovali jednou do předmětu, který jim poté bude sloužit desítky let. Přitom se již od pradávna říká: „*Nejsem tak bohatý, abych si mohl kupovat levné věci.*“ A toto rčení by nás přeci mělo upozornit, že investice do kvalitních věcí se vyplatí. Stačí si jen spočítat kolikrát si takový 6x levnější stůl budeme muset koupit, aby nám sloužil stejně dlouho jako ten jeden z masivního dřeva.

4.3 Recyklovaný či upcyklovaný nábytek

Pojem recyklace zná v této době úplně každý. Jedná se o zpracování odpadu, ze kterého se následně vytvoří nová surovina. Méně známým pojem je upcyklace. Ačkoliv oba pojmy se zabývají stejnou problematikou, jejich filozofie a praktikování jsou odlišné.

Upcycling je anglický pojem, do češtiny překládaný jako upcyklace. Toto slovo jako první zpopularizoval belgický ekolog a podnikatel Gunter Pauli ve své knize s názvem UpCycling vydané v roce 1999. Tento výraz je synonymem pro přetváření věcí, jenž se zdají jednoúčelové na věci nové takzvaně předměty s „přidanou hodnotou“ než jakou měl původní výrobek (Ewards, 2015).

Ve svém jádru je tento způsob řazen ještě nad samotnou recyklaci. Při recyklaci se totiž staré materiály přetváří do materiálů nových, které jsou znovu zařazeny do koloběhu výroby, směnění a spotřeby. Upcyklace klade důraz na zachování původního materiálu jako takového, ze kterého se snaží vyrobit již zmiňovaný výrobek s „přidanou hodnotou“. Jedná se tedy nejenom o zábavnou tvorbu, ale také o pozitivní přístup k ekologii, ale také k životnímu prostředí (Aujezdský, 2015).

Termín upcyklace byl převzat v roce 2002, architektky McDonugem a Braungartem jenž publikovali knihu Cradle to Cadre: Remaking the Way We Make Things. Tato kniha byla vytištěna sójovým inkoustem na plastových stránkách. Inkoust na bázi sóji tedy mohl být kdykoliv odstraněn a poté se na plastové stránky mohla vytisknout nová kniha (Recover Brands, 2018).

Výrobou nábytku z předmětů, jejichž posláním bylo prvotně něco úplně jiného je v této době velkým trendem. Avšak musíme si uvědomit, že se hodně často již nejedná o upcyklovaný nábytek. Uvedeme si to na příkladu knihovny (Obr. 3) Je jedno zda člověk půjde do obchodu a koupí novou knihovnu, nebo koupí 6 nových dřevěných přepravek a bude z nich doma montovat knihovnu. V obou těchto případech totiž žádný odpad neušetří. Pokud by však knihovna měla být smontována z dřevěných přepravek, ve kterých bylo prvotně koupeno např. ovoce či víno a po spotřebě se nám již bez využití povalují doma a my je probudíme k novému životu tím, že je očistíme, opracujeme a sestavíme z jich již zmiňovanou knihovnu, teprve až v tomto případě můžeme náš výrobek prohlásit za upcyklovaný.

Obr. 3: Použití dřevěných bedýnek v interiéru (Silvy Design, 2017)

4.3.1 Dřevěné sudy

Nejkvalitnější sudy používané například na víno, jsou sudy barrique. Jedná se o sudy z letního dubu, jejichž vnitřek se vypaluje hořícím dřevěným uhlím. Aby však víno z těchto sudů mohlo být nazýváno barrique je potřeba aby v sudu zrálo více jak 3 měsíce, ale méně než 36 měsíců. Po uplynutí této doby totiž sudy ztrácí své dobré vlastnosti pro tento druh vína a je nutné jej vyměnit (Sedláček, 2006).

Jelikož spotřeba těchto sudů je opravdu velká. Bylo třeba popřemýšlet, jak se sudy naložit dále. Díky tomu vznikají z vyřazených sudů např. konferenční stoly (Obr. 4) zahradní nábytek, stojany na vína a mnoho dalších.

Obr. 4: Konferenční stolec ze sudu od vína (Lockwood, 2016)

4.3.2 Tradiční nábytek v netradičním podání

Když se řekne slovo židle, každý si hned představí sedací nábytek do jídelny či pergoly. Ale může mít využití i jiné? Co když je sedací nábytek jen stereotypem a možností moderního využití je mnohem více? Při procházení antikvariátů a vetešnictví člověk často naráží na precizně zpracované dřevěné židle, jež přežili již řadu let. Bohužel však často počet stejného druhu židle na takových místech nepřekročí číslici 2. Proto pokud není naším cílem, mít u stolu každou židli jinou jsou pro nás v klasickém směru nevyužitelné. Pokud se však necháme unést fantazií a objevíme nový rozměr židlí, ihned je kupujeme, zlehka opracujeme, doladíme barevností dle přání a požadavků. Díky tomu nám poté může vzniknout například věšák na kabáty. Stačí jen židli otočit a hle na světě je věšák i s odkládacím prostorem například na klíče (Obr. 5).

Obr. 5: Použití dřevěné židle jako věšáku (Murano, 2012)

4.3.3 Venkovní žebřík v domácnosti

V dnešní době šaten a němých sluhů klasických skříní v interiérech ubývá. Stojany na oblečení jsou však poměrně drahou záležitostí s povětšinou nehezkým vzhledem. Proč tedy místo nákupu těchto stojanů a němých sluhů nepoužít žebřík, který sice stále doma máme, ale je již letitý a šprusle nedrží tak jak mají, díky tomu je tam nebezpečí úrazu. To jediné, co nám poté na výrobu originálního stojanu stačí jen smrkový papír, nějaký lak či barva na dřevo a trocha času.

Obr. 6: Dřevěný žebřík jako věšák v interiéru (Nothingam, 2013)

Obr. 7: Dřevěný žebřík místo polic (Nothingam, 2013)

5. Paletový nábytek

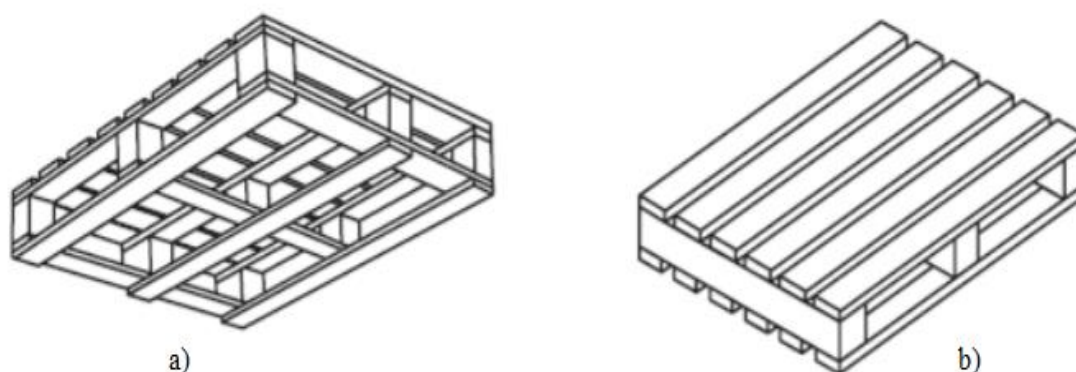
Nábytek jako takový může být drahý. Paletový nábytek je poté dobrou variantou, pokud chcete vybavit celou místnost. Jediná paleta totiž může po rozebrání poskytnout dostatek dřeva i na několik kusů nábytku (Gleason, 2015).

5.1 Palety

První palety byly vytvořeny ve Spojených státech s cílem zefektivnit manipulaci, přepravu a skladování zboží. Kapitán Charles D. Kirk a jeho zástupce poručík Walter T. Sheldon na otázku efektivnosti odpověděli ve 40. letech minulého století. Napadlo je totiž, rozdělit podlahu vagonu na čtverce o straně 1,20 metrů. Otestovali několik variant, než se spokojili s naší dnešní typickou a nejběžnější paletou označenou značkou EUR/EPAL (Vignane, a kol. 2015)

Palety umožňují snadnou manipulaci, skladování materiálů a zvyšují využití výškové kapacity skladů, jelikož se mohou skladovat až ve čtyřech vrstvách do maximální výšky skladu 4 m. Výjimkou jsou však palety s nosností nad 3200 kg, ty jsou stohovatelné pouze ve třech vrstvách (Mendelu, 2019).

Z hlediska paletizace lze palety dělit na jednostranné (a) a oboustranné/dvoustranné (b) (Obr. 8). Na dvoustranné palety lze zboží nakládat z obou stran, na rozdíl od jednostranné kde lze naložit pouze jednu stranu.

Obr. 8: Jednostranná a oboustranná paleta (NLFNORM, 2019)

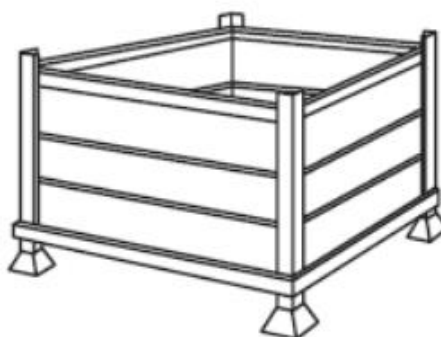
Z hlediska konstrukce lze palety rozdělit na prosté, ohradové, skříňové a sloupkové. Všechny tyto typy mají stejný základ, avšak jsou rozdílné.

5.1.1 Palety prosté

Prosté palety jsou základním manipulačním prostředkem. Jsou složeny z manipulační podložky (ložné podlahy), ta je spojena příčnými svlaky a opěrnou podlahou. Opěrnou a ložnou podlahu zase spojují špalíky, které současně vymezují otvory například pro manipulační vidle. Tyto palety však slouží nejenom k manipulaci, ale především také ke skladování balených ve výjimečných případech však i nebalených výrobků. V případě nebalených výrobků je však nutné, aby byla zajištěna stabilita výrobků na paletách, k čemuž se často používá např. páskování jednotlivých vrstev k sobě (Mendelu, 2019). Jedná se o paletu s ložnou podlahou bez horní konstrukce, na rozdíl od níže zmíněných palet ohradových, skříňových a sloupkových. (NLFNORM, 2019).

5.1.2 Palety ohradové a skříňové

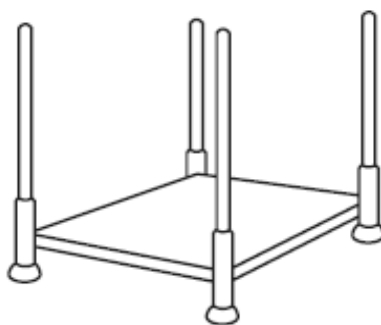
Palety ohradové mají připevněnou rozebíratelnou či nerozebíratelnou část k manipulační podložce. Stěny této palety mohou být plné, s výplní pletiva či vyplněné dřevními lištami. Slouží na uložení materiálů v přepravních baleních a materiálů volně ložených, jako jsou například brikety, granule, obilí, ale také ovoce a zelenina. Palety skříňové mají podobné technické řešení jako výše zmiňované palety ohradové. Jsou však na rozdíl od nich opatřeny víkem. Vyžaduje se totiž jejich uzamykatelnost či plombovatelnost (Mendelu, 2019).

Obr. 9: Paleta ohradová (NLFNORM, 2019)

5.1.3 Palety sloupkové

Tento druh palet je odvozen z palet prostých. Jejich základem je manipulační podložka, k níž je připevněná sloupková nástavba. Připevnění může být pevné, sklopné nebo odnímatelné. Jejich určením je pro skladování materiálů, které nesnesou či neumožní přímé stohování. Jsou to například osiva, brambory a stejně jako u ohradových palet i ovoce a zelenina. Sloupkové palety se dají použít i jako přestavitelné regály. Jejich nosnost je zpravidla 800 až 1200 kg (Mendelu, 2019).

Obr. 10: Sloupková paleta (NLFNORM, 2019)

5.2 Europalety

Na výrobu paletového nábytku se nejčastěji používají právě europalety. Jedná se o palety vyráběné dle normy ČSN 26 9110 (1997). Tato norma platí pro výrobu, zkoušení a značení evropské čtyřcestné prosté palety EUR. Pokud není uvedeno jinak je tato norma zdrojem veškerých informací v tomto oddíle. Rozměry europalety jsou dány normou, jedná se přesně o přílohu A (1). Názvy, počty kusů a přesné rozměry znázorňuje (Tab. 1).

Tab. 1: Rozměry europalety dle normy (ČSN 26 9110, 1997)

název dílu	počet kusů	jmenovité rozměry
špalík	3	145×145×78
špalík	6	145×100×78
vnitřní přířez ložné podlahy	2	1200×100×22
střední přířez ložné podlahy	1	1200×145×22
svlak	3	800×145×22
střední přířez opěrné podlahy	1	1200×145×22
krajní přířez ložné podlahy	2	1200×145×22
krajní přířez opěrné podlahy	2	1200×100×22

Hmotnost jedné europalety se v suchém stavu pohybuje mezi 20-25 kg (Schneider, 2016). Maximální nosnost této standardizované palety v regálu či na vidlici vysokozdvížného vozíku je následující:

- 1000 kg s břemenem nerovnoměrně rozloženým na ložné podlaze
- 1500 kg s břemenem rovnoměrně rozloženým na ložné podlaze
- 2000 kg s břemenem rovnoměrně rozloženým a celistvě doléhajícím na celou plochu ložné podlahy

Spojovací součásti, které jsou přípustné pro zhotovení palety a zaručují její pevnost, jsou přesně určeny normou a je nutné je dodržovat. Je nutné, aby hřebík procházel materiálem tak, aby po stranách nevyčníval z přířezů ani ze špalíků. Hlavičky hřebíků nesmí vystupovat na povrch, přílišné zapuštění více než 3 mm je nepřipustné.

Hlavními údaji vyznačenými na paletách jsou: ochranná značka EUR, ochranná značka schvalující železnice a kód výrobce na středním špalíku (Obr. 11). Doplnkovým údajem je značka potvrzující provedenou kontrolu jakosti.

Obr. 11: Značení europalet (ZZV, 2019)

Na výrobu europalet se využívá poměrně velké množství dřevin. Používat se mohou dřeviny jehličnaté i listnaté (Tab. 2).

Tab. 2: Přípustné druhy dřevin na výrobu europalety (ČSN 26 9110, 1997)

jehličnaté dřeviny (1)	listnaté dřeviny	
	měkké	tvrdé
jedle smrk borovice modřín	olše bříza topol (1)(2)	dub jasan buk jilm akát javor platan

(1) U jehličnatých dřev a u topolu nesmí být šířka letokruhu, měřená po deseti kruzích, v průměru větší než 7 mm.

(2) Není přípustný pro díl 4 (svlak).

Jiné druhy dřevin oproti tabulce jsou přípustné jen tehdy, pokud mají přinejmenším stejné mechanické vlastnosti jako druhy dřev uvedené v tabulce (ČSN 26 9110, 1997).

5.2.1 Klasifikace europalet

Třídění a s tím spojená klasifikace palet závisí na mnoha faktorech, jako jsou například barva dřeva, používání, vady, odštěpky atd. Tato klasifikace však ovlivňuje pouze použití palet jako prostředku k transportu. Pokud je naším záměrem tyto palety využívat na nábytek, dokážeme zpracovat palety ze všech klasifikačních tříd, které si nyní představíme.

Paleta nová: nevykazuje známky používání. Má světlé dřevo. Nenaleznete na ní žádné odštěpy dřeva, všechny 4 rohové hrany jsou správně zkosené. Spodní desky jsou také zkosené ovšem z obou stran. Na paletě je viditelný rovnoměrně se opakující hřebíkový obrazec. Vlhkost maximálně do 22 %.

Paleta třídy A: jejím znakem je světlé dřevo, které však již vykazuje menší známky používání, nikoliv však znečištění. Nenalezneme zde žádné pootočené špalky ani chybějící odštěpy. Všechna značení jsou čitelně předepsaná bez jakýkoliv vad. Nemá na sobě žádné nalepené lepenky, pásy či fólie. Vlhkost je stále do 22 %. Je zde však povolena oprava (opravárenský hřebík).

Paleta třídy B: je téměř totožná s paletou třídy A. Dřevo této palety je však směsí světlého a tmavého, či pouze tmavého dřeva. Znečištění, které by mohlo být přeneseno na náklad je zde stále nepřipustné.

Paleta třídy C: tato paleta má již přípustnou vyšší povrchovou vlhkost. Může mít mírně pootočené špalky, avšak pouze do 1 cm. Jsou na ní viditelné zbytky lepenky, pásů a fólií. Chybějí jí odštěpy a jsou na ní třísky. Značení EUR/EPAL musí být čitelné alespoň na jednom špalku.

Paleta nepoužitelná: zde již chybí konstrukční prvky a deska je částečně či zcela zlomená. Ani jedno předepsané značení není čitelné. Špalky jsou pootočený o více než 1 cm. Nese viditelné zbytky znečištění, která by se mohla přenést na náklad. Pokud by však byly tyto vady odstraněny, je zde možná zpětná klasifikace na typ A, B nebo C.

Paleta neopravitelná: je celkově ve špatném technickém stavu. Má nesprávné značení, viditelnou hnilobu, plíseň či trouchnivost. Je trvale znečištěná například od oleje či cementu. Hřebíky jsou zde bez označení a ve špatném hřebíkovém obrazci. Hrubě zde neodpovídají rozměry desek či špalků (Severa, 2019).

Obr. 12: Europaleta nová (Severa, 2019)

Obr. 13: Europaleta třídy C (Severa, 2019)

5.2.2 Opracování europalet před výrobou nábytku

Jak bylo řečeno, kvalita europalet se značně liší. V souvislosti s tím, se individuálně řeší i opracování europalet před samotnou výrobou nábytku. Samozřejmě opracování nové palety, či palety třídy A bude jednodušší a méně pracné, než opracování ostatních tříd. Základ však zůstává v podstatě stejný.

V první řadě je nutné vyndat veškeré sponky a malé hřebíčky, které koukají ven. V další fázi zatlučeme hlavičky hřebíků, jenž nám přesahují ven. Toto všechno by nám totiž tvořilo překážku při broušení brusným papírem, který by se rychleji tupil. Před broušením ještě ideálně otupíme hrany hoblíkem. Pokud ho však jako amatérští kutilové nemáme, postačí nám i na hrany již zmiňovaný brusný papír. Obroušení nemusí být úplně dokonalé, jde nám pouze o to, aby z palet netrčely třísky. Krycí barva totiž dokáže v další fázi úpravy případné lehké nedostatky zakrýt (Svoboda, 2015).

5.2.3 Ošetření europalet před výrobou nábytku

Od roku 2002, kdy byla vydána směrnice Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin, jenž reguluje i obalový materiál rostlinného původu, jako je dřevo. Jsou europalety ošetřeny IPPC, neboli „zdravotní prohlídkou“ při níž byla paleta zahřáta na 56°C a to po dobu půl hodiny. Toto tepelné ošetření však nelze zaměňovat s klasickým sušením. Doba sušení je totiž rozdílně jiná, než doba tohoto tepelného ošetření. Toto ošetření proti škůdcům má i své značení, které jsme již mohli vidět na obrázku č. 11 (Chmelíčková, 2019).

Některé zdroje tvrdí, že je další ošetření palet zbytečné, jiní doporučují alespoň impregnaci proti plísním, houbám a dřevokaznému hmyzu. Jedná se tedy o hodně individuální záležitost. Musíme však vzít v potaz, zda se jedná o nábytek interiérový, nebo exteriérový. U exteriérového poté hraje roli také to, zda bude nábytek čelit meteorologickým vlivům přímo, nebo bude stát například pod přístřeškem a bude tedy z části či plně před těmito vlivy chráněn. Výsledné rozhodnutí je tedy u každého jedince a výrobku jiné (Svoboda, 2015).

6. Výrobky z palet v současnosti

Již od nepaměti se můžeme s paletovými výrobky setkat v kůlnách a na zahrádkách. Například v podobě „organizéru“ na zahradnické pomůcky (Obr. 14) nebo paletových zahrádek (Obr. 15,16) Jedná se o prvopočátky využití palet jinak než na přepravní účely.

Obr. 14: Organizér na zahradnické pomůcky
(Morrow, 2019)

Obr. 15: Paletová zahrádka vertikální
(Zukunftleben, 2019)

Obr.16: Paletová zahrádka horizontální (Winter gardenz, 2019)

6.1 Nábytek lehací

K životu lidstva neodmyslitelně patří spánek, nejspíš právě proto jsou lůžka nejstarším nábytkovým produktem lidstva. Rozhodujícím je na lehacím nábytku rošt, který musí být pevný. Úplně plná plocha pod matrací je nepřípustná, kvůli kondenzaci par což splňuje i lehací nábytek z palet (NIS, 2019). Mezi exteriérový lehací nábytek se řadí např. postelové houpačky (Obr. 17).

Obr. 17: Postelová houpačka z palet (Great diys, 2019)

Více známí je však lehací nábytek interiérový, který je velmi populární hlavně u mladší generace. Hojně využívány jsou pak také paletové postele v industriálních interiérech, kam svým vzhledem dokonale zapadají (Obr. 18)

Obr. 18: Postel z palet (Home Stratosphere, 2019)

6.2 Nábytek sedací

Jedná se o nábytek určený k odpočinku, zájmovým činnostem nebo práci vykonávané v sedě. Při výrobě je nutné dodržovat alespoň základní parametry ergonomie, jako je například výška. Je nutné, aby se ze sedacího nábytku dalo dobře vstávat (NIS, 2019). V roce 2018 při dovolené ve Španělsku, jsem si začala ve větší míře všimnout paletového exteriérového nábytku, jenž byl v podobě venkovního posezení k vidění v této oblasti téměř na každém rohu (Obr. 19).

Obr. 19: Venkovní posezení restaurace ve Španělsku

Česká paletová křesílka, které jsem vyzkoušela v létě 2018 (Obr. 20), byla dokonce tak pohodlná, že se na nich dalo vydržet sedět celý večer bez jakéhokoliv měkkého podsedačku.

Obr. 20: Paletová křesílka u rybářské chaty v Hrbově

Sedací nábytek interiérový nalezneme v hojné míře v obývacích pokojích, jako sedačky (Obr. 21). Můžeme jej však vidět i v jídelnách přímo u jídelních stolů (Obr. 22). Tato jídelní židle sice na první pohled paletový nábytek nepřipomíná. Zdání však klame, je totiž vyrobena ze dřeva rozebraných palet.

Obr. 21: Rohová sedačka z palet (Home Stratosphere, 2019)

Obr. 22: Jídelní židle z paletového dřeva (Etsy, 2019)

6.3 Nábytek pracovní a jídelní

Pod oba druhy stolů je nutné, aby pod ně šlo pohodlně zasunout stehna, rozměry desky tedy musí nutně tento požadavek splňovat. Stoly musí být dostatečně tuhé. Nesmí u nich být možnost snadného porušení stability (NIS, 2019).

*Obr. 23: Kancelářský stůl z palety
(Jhonny, 2019)*

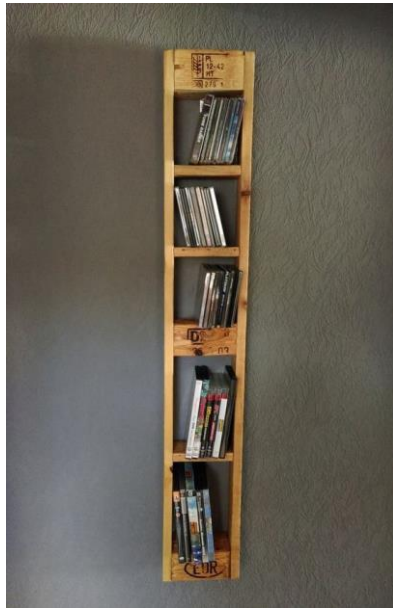
*Obr. 24: Pracovní stůl v dětském pokoji
(Jhonny, 2019)*

Obr. 25: Jídelní stůl z palet (Piper, 2019)

6.4 Úložný nábytek

Úložný nábytek je přímo určený pro ukládání věcí a potravin. Pokud se jedná o úložný nábytek s otevíracími dvířky nebo výsuvnými zásuvkami platí, že v případě otevření/vysunutí se nesmí nábytek převážít. Pokud se jedná o nábytek do kuchyně, musí splňovat předepsané hygienické požadavky. Povrch nesmí být strukturální. Při případné domácí výrobě je tedy nutné na tyto požadavky dbát.

Obr. 26: Polička (HKR Space, 2019)

Obr. 27: Šatna z palet (Jon, 2013)

Obr.28: Polička s držáky na hrnečky (Etsy, 2019)

6.5 Drobné paletové výrobky do domácnosti

Zbytky palet z výroby nábytku lze využít například na kreativní stínidla (Obr. 29). Další možností je vytvoření svícňů (Obr. 30).

Obr. 29: Stínidlo z kusu palety (Salamadian, 2018)

Obr. 30: Svícen z palet (Etsy, 2019)

6.6 Veřejné prostory z palet

Mezi prvními byly palety použity ve veřejných prostorách na designovém veletrhu v Tokiu roku 2015. Tento stánek představěl výrobky značky Vitra. Z palet byly vytvořeny sokly různých výšek, stěny či přímo originální paletový regálový systém (Tredigen, 2015).

Obr. 31: Stánek značky Vitra z palet (Tredigen, 2015)

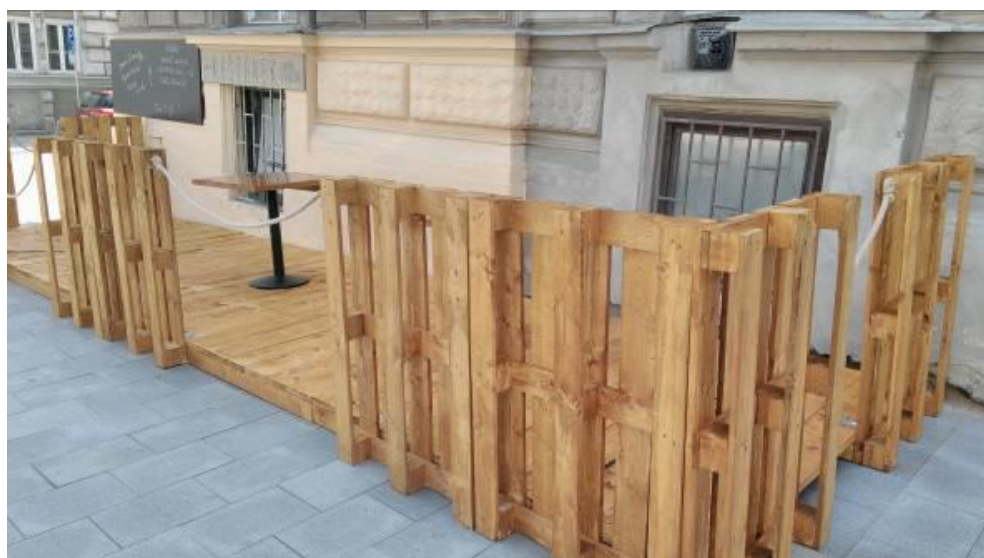

Obr. 32: Prezence nábytku značky Vitra v prostředí z palet (Tredigen, 2015)

Poté co již palety na designových přehlídkách zevšedněly, se dostávají i do exteriérů restaurací. Zde se využívá nejenom klasický sedací paletový nábytek (Obr. 19). Palety, jsou zde využity, jako řešení plotu, který odděluje restauraci od promenády (Obr. 33). Při návštěvě Olomouce jsem takto netradiční předzahrádku objevila i u vinárny Kašťánek (Obr. 34), která však byla bohužel v době mé návštěvy zazimovaná, tudíž bez jakéhokoliv dalšího obvyklého vybavení.

Obr. 33: Plot z palet u restaurace ve Španělsku

Obr. 34: Předzahrádka vinárny v Olomouci

Palety si postupně nachází cestu i do vybavení českých obchodů. Jeden takový obchod se nachází v Lípě u Havlíčkova Brodu (Obr. 35). Pult s kasou a váhou je zde tvořen paletami. Ve zbytku obchodu jsou použity dřevěné bedýnky (Obr. 34), ve kterých je uchovávaný veškerý nabízený sortiment od farmářů z Vysočiny.

Obr. 35: Vybavení obchodu z europalet

Obr. 36: Dřevěné bedýnky na uložení většiny sortimentu

6.7 Domy z palet

Společnost I-Beam Design přišla s projektem paletového domu. Tento dům byl původně koncipován, jako přechodné útočiště pro uprchlíky, kteří se vraceli do Kosova po válce. Pro které bylo nutné mít okamžité místo pro bydlení, ne pouze žít v klasických stanech. U takovýchto paletových domů se počítá s tím, že se mohou časem proměnit na nový trvalý domov. Modul palety totiž poskytuje velkou flexibilitu z hlediska konfigurace, to umožňuje stavět každé rodině dům velikosti jejich potřeb. S postupem času lze vyplňovat palety hlínou, nebo rovnou betonem a tvořit z nich odolné stěny. Na výrobu základního rozměru tohoto paletového domku je potřeba pouze 100 palet. Na střechu se používá buď plachta, nebo vlněný plech, jenž má zamezit průniku vody. Na stránkách I-Beam je možné si za 75\$ což je s dnešním kurzem přibližně 1800,- zakoupit na tento dům stavební plán s podrobnostmi (I-Beam, 2019).

Obr. 37: Paletový dům (I-Beam, 2019)

7. Porovnání nábytku z různých materiálů

Tyto postele z různých materiálů jsem porovnávala s ohledem na estetiku, náročnost výroby, údržbu a cenu. Cena u paletové postele je zde počítána z průměrné ceny, za nákup již použité palety, která činí 175,-.

Obr. 38: Postele z různých materiálů

a – postel z palet, b – postel z masivního dřeva, c – postel z laminované dřevotřísky

Výsledky tohoto porovnávání jsou však individuální s ohledem na preference každého jedince (Tab. 3). Pokud se jedná o dočasný nábytek, například v přechodném bydlišti vítězí zde cena a s ní nábytek z palet. V případě, že náš čas je až příliš drahocenný a naše zručnost minimální je vítězem laminovaná dřevotříska, jenž má přiměřenou cenu, jenž jde ruku v ruce se snadnou údržbou. Masivní nábytek je sice ze všech variant nejdražší, pokud ho však zvolíme jako vybavení našeho stálého bydliště. Jedná se o jackpot v podobě designu a kvality.

Tab. 3: Porovnání postelí z různých materiálů

	materiál	estetika	náročnost výroby	údržba	cena
a)	europalety	moderní a trendy	výrobu zvládne i amatérský kutil	je zde plno plošek na usazování prachu, ke kterým se nelze snadno dostat	1050,-
b)	borovicové masivní dřevo	nadčasový design	na výrobu je nutné mít základní truhlářské stroje	jednou za čas údržba olejem	2100,-
c)	laminovaná dřevotřísková deska	jednoduché a čisté linie	na výrobu je nutné mít speciální truhlářské stroje na všechny fáze výroby	nevyžaduje žádnou zvláštní údržbu	1500,-

8. Návrh kolejního pokoje z palet

Pokoje na kolejích v areálu ČZU jsou naštěstí vybavené, studenti si tedy nemusí pořizovat na pokoj vlastní nábytek. Ovšem tuto výhodu na všech kolejích nenalezneme. Navrhla jsem tedy řešení kolejního pokoje. Rozměry pokoje jsem ponechala stejné, jako má pokoj, ve kterém na kolejích EFG bydlím. Jedná se o pokoj formou buňky pro 4 osoby. Ke společné koupelně máme tedy každá dvojice svůj vlastní pokoj a vlastní chodbičku se skříněmi a i částí na vaření. V návrzích jsem řešila pouze vybavení pokoje, nikoliv chodbičky či koupelny. Na vybavení jsem použila pouze palety bez dalších komponentů.

Obr. 39: Pokoj na koleji vybavený paletovým nábytkem

Při počítání celkové ceny pokoje stále vycházím z ceny 175,- za 1 paletu. Cenu postele již známe tj. 1050,- za kus. Stolek z palet 875,- za kus. Dělicí příčka pro větší soukromí ubytovaných 1575,-. Celý pokoj by tedy stál 7000,-.

Pokud by se však mělo jednat, o co nejlevnější variantu místo dělicích příček by se zbytky palet ze stolu použily, jako poličky na zeď. Zmizela by tedy největší položka za dělicí příčku. Pokoj v tomto případě stál pouze 3850,-.

9. Závěr

Cílem mé bakalářské práce byla analýza současného stavu nábytku z recyklovaných dřevěných materiálů s hlavním zaměřením na paletový nábytek.

Díky historii klasického nábytku, jsme mohli pozorovat vývoj nábytkářského umění již od pravěku. S ohledem na historii potom víme, že každá doba měla svůj specifický přístup k životu a ten se promítal i na nábytkářské umění. V dnešní době se dbá na udržitelnost, recyklaci a upcyklaci. Díky tomu je paletový nábytek trendem a začínáme jej potkávat ve větší míře. Dáváme totiž díky němu život výrobkům, které by již neměly své využití, tedy upcyklujeme. Další důležitou vlastností paletového nábytku, je oproti masivnímu či dřevotřískovému nábytku i jeho jednoduchost výroby, kterou zvládne každý amatérský kutil a také jeho cena.

Před pořízením tohoto nábytku, by si měl však každý položit otázku, zda se pouze nenechal ovlivnit dalším trendem, který možná zanedlouho pomine, nebo dostane úplně jiný rozměr. Ať už to však dopadne jakkoliv, jedno zůstane stejné. Tento trend, i kdyby měl být pomíjivý, donutil dnešní společnost přemýšlet nad hodnotami výrobků, pomíjivosti trendů a ovlivnitelností. A to je pro nadcházející vývoj dnešní společnosti velice důležité.

10. Seznam použitých zdrojů

- Altman, V.** *Odpadové hospodářství*. Ostrava: TU VSB, 1996. str. 89. ISBN 80-7078-372-9.
- Aujezdský, J.** Upcycling.cz. [Online] 1. 11. 2015. [Citace: 22. 3. 2019.] www.upcycling.cz.
- Azzarito, A.** DesignSponge.com. [Online] 28. 9. 2010. [Citace: 6. 4. 2019.] www.designsponge.com/2010/09/past-present-windsor-chair-history-resources.
- Bhaskaran, L.** *Design of the times*. New York: Roto Vision, 2009. str. 256. ISBN 978-14-3511-439-5.
- ČSN 26 9110.** Evropská dřevěná čtyřcestná prostá paleta s rozměry 800 mm x 1 200 mm. Praha: Český normalizační institut, 1997. str. 24.
- Dlabal, S.** *Nábytkové umění: Vybrané kapitoly z historie*. Praha: Grada Publishing, spol. s.r.o., 2000. str. 312. ISBN 80-7169-655-2.
- Dorling Kindersley.** *Great Desings: The World's Best Design Explored and Explained*. Londýn: Dorling Kindersley LTD, 2013. str. 256. ISBN 978-14-0931-941-2.
- Etsy.** Etsy.com. [Online] 31. 3. 2019. [Citace: 31. 3. 2019.] www.etsy.com.
- Ewards, A.** *Upcyclist: Reclaimed and remade furniture, lighting and interiors*. New York: Prestel Publishing, 2015. str. 255. ISBN 978-3-7913-4950-3.
- Fairs, M. 2013.** *21st Century Design: New Design Icons from Mass Market to Avant-Garde*. Londýn: Carlton Books Ltd, 2013. str. 464. ISBN 978-17-8313-002-3.
- Gibraltar furniture.** Gibraltarfurniture.com. [Online] 11. 4. 2019. [Citace: 11. 4. 2019.] www.gibraltarfurniture.com.
- Gleason, Ch.** *Nábytek z dřevěných palet*. Praha: Euromedia Group a.s., 2015. str. 127. ISBN 978-80-249-2929-3.
- Great diys.** Great diys.com. [Online] 4. 4. 2019. [Citace: 4. 4. 2019.] www.greatdiys.com.
- HKR Space.** HKR Space.com. [Online] 3. 4. 2019. [Citace: 3. 4. 2019.] www.hekerspace.com.
- Home Stratosphere.** Home Stratosphere.com. [Online] 2. 4. 2019. [Citace: 2. 4. 2019.] www.homestratosphere.com.
- Chmelíčková, S.** Euro-palety.cz. [Online] 11. 3. 2019. [Citace: 11. 3. 2019.] www.euro-palety.cz.
- I-Beam.** I-Beam architecture and design.com. [Online] 4. 4. 2019. [Citace: 4. 4. 2019.] www.i-beamdesign.com.
- Jhonny.** Googodecor.com. [Online] 18. 1. 2019. [Citace: 12. 3. 2019.] www.googodecor.com.

Jon. Dump a Day.com. [Online] 22. 12. 2013. [Citace: 11. 3. 2019.] www.dumpaday.com.

Kránerová, S. *Interiérový dizajn a bývanie budúcnosti*. Brno: Mendelova univerzita, 2013. ISBN 978-80-7375-756-4.

Lockwood, B. Decorsnob.com. [Online] 25. 9. 2016. [Citace: 6. 2. 2019.] www.decorsnob.com/wine-barrel-furniture-ideas.

Mendelu. Mendelova univerzita Brno. [Online] 10. 4. 2019. [Citace: 10. 4. 2019.] www.is.mendelu.cz/eknihovna.

Morrow, J. DIY home decor. [Online] 8. 4. 2019. [Citace: 8. 4. 2019.] www.diyhome-decorideas.blogspot.com.

Mráz, B. *Dějiny výtvarné kultury*. Praha: Idea servis, 2002. str. 181. ISBN 978-80-85970-65-4.
—, *Dějiny výtvarné kultury 2*. Praha: Idea servis, 2008. str. 209. ISBN 978-80-85970-61-6.

Murano, G. ODDEE.com. [Online] 8. 6. 2012. [Citace: 29. 1. 2019.] www.oddee.com/item_98218.aspx.

NIS. Nábytkářský informační systém. [Online] 8. 4. 2019 [Citace: 8. 4. 2019.] www.n-i-s.cz.

NLFNORM. NLFNORM.cz. [Online] 15. 2. 2019. [Citace: 15. 2. 2019.] www.nlfnorm.cz/terminologicky-slovník.

Nothingam, S. Decoist.com. [Online] 23. 12. 2013. [Citace: 22. 1. 2019.] www.decoist.com/2013-12-23/ladder-shelves-storage-display-ideas.

Piper, D. David Piper.me. [Online] 25. 3. 2019. [Citace: 25. 3. 2019.] www.davidpiper.me.

Recover Brands. Recover.com. [Online] 26. 1. 2018. [Citace: 23. 3. 2019.] www.recoverbrands.com/blogs.

Salamadian. Jessica Paster.com. [Online] 6. 7. 2018. [Citace: 9. 4. 2019.] www.jessicapaster.com.

Sedláček, M. Znalec vín.cz. [Online] 1. 12. 2006. [Citace: 23. 3. 2019.] www.znalecvin.cz/barrique.

Severa, R. Drevpal.cz. [Online] 11. 3. 2019. [Citace: 11. 3. 2019.] www.drevpal.cz.

Schneider, E. *So wood: vše ze dřeva*. Praha: Svojtka a Co s.r.o, 2016. str. 96. ISBN 978-80-256-1894-3.

Silvy Design. Silvydesign.cz. [Online] 7. 6. 2017. [Citace: 8. 2. 2019.] www.silvidesign.cz/2017/06/drevne-bedyinky-v-interieru.

Svoboda, V. Postel-palety.cz. [Online] 29. 5. 2015. [Citace: 7. 4. 2019.] www.postel-palety.cz.

Šejvl, R. Energis 24. [Online] 3. 7. 2009. [Citace: 18. 2. 2019.] www.energis24.cz/359/publikacni-cinnost.

Tredigen, K. Dezeen.com. [Online] 23. 5. 2015. [Citace: 2. 3. 2019.] www.dezeen.com.

Vignane, M. a Lecoanet, A. *Palety: nábytek za pár minut nejen na zahradu.*

Praha: Svojtka a Co s.r.o., 2015. str. 95. ISBN 978-80-256-1692-5.

Winter gardenz. Wintergardenz.co.nz. [Online] 10. 4. 2019. [Citace: 10. 4. 2019.]

www.wintergardenz.co.nz.

Wöhrlin, T. *Kleine Kunstgeschichte für Schreiner.* Mnichov: DVA Dt.Verlags-Anstalt, 2003.

str. 240. ISBN 978-3-421-03417-5.

Zukunftleben. Zukunftlenen.de. [Online] 5. 4. 2019. [Citace: 5. 4. 2019.]

www.zukunftleben.de.

ZZV. ZZV a.s. - Organizace pro výrobu palet a paletizaci. [Online] 7. 4. 2019.

[Citace: 7. 4. 2019.] www.zzv-eur.cz/.